

سه‌شنبه-۲دی ۱۴۰۴- سال یازدهم- شماره ۲۳۸۲

۶ اقتصاد دریا

شیلات

آغاز مهلت استفاده لنج‌های هرمزگانی
از سهمیه روبه‌ملوانی

معاون امور بازرگانی و توسعه تجارت سازمان صنعت، معدن و تجارت هرمزگان از آغاز توزیع سهمیه دوم سال اول در روبه ملوانی استان هرمزگان خبرداد. به گزارش اقتصادسرامد، محمد عباسی با اشاره به ابلاغیه معاونت برنامه‌ریزی و مقررات سازمان توسعه و تجارت ایران، اظهار کرد: توزیع سهمیه دوم سال اول روبه ملوانی هرمزگان در سال جاری در دستور کار قرار گرفته است.

وی افزود: این سهمیه شامل ملوانانی می‌شود که آخرین زمان صدور PC برای سفر دوم و سفر تشویقی دوم سال شده است، طی ماه‌های گذشته جمهوری اسلامی ایران با تکیه بر موقعیت ژئوپلیتیکی، ظرفیت‌های بندری و ناوگان کشتیرانی خود، بار دیگر در کانون توجه معادلات حمل‌ونقل منطقه‌ای قرار گرفته است. بررسی اظهارات اخیر مطرح‌شده از سوی مدیرعامل سازمان بندر و دریانوردی کشور نیز مؤید آن است که توسعه ظرفیت بندر و تقویت ناوگان دریایی، به‌عنوان دو بازوی اصلی اقتصاد دریامحور، در دستور کار جدی سیاست‌گذاران قرار دارد.

ایران با برخورداری از بندر راهبردی در شمال و جنوب، از بندر شهیدرجایی و چابهار در سواحل مکران گرفته تا بندر حاشیه دریای خزر، امکان اتصال طبیعی کریدورهای شرق- غرب و شمال-جنوب را در اختیار دارد. مدیرعامل سازمان بندر و دریانوردی با تأکید بر لزوم افزایش ظرفیت تخلیه و بارگیری، توسعه زیرساخت‌های پسکرانه‌ای و ارتقای بهره‌وری بندر، بر این نکته صحنه گذاشته است که بندر کشور دیگر صرفاً محل تخلیه کالا نیستند، بلکه باید به‌هاب‌های لجستیکی و مراکز ارزش‌آفرینی اقتصادی تبدیل شوند.

ایران با برخورداری از بندر راهبردی در شمال و جنوب، از بندر شهیدرجایی و چابهار در سواحل مکران گرفته تا بندر حاشیه دریای خزر، امکان اتصال طبیعی کریدورهای شرق- غرب و شمال-جنوب را در اختیار دارد. مدیرعامل سازمان بندر و دریانوردی با تأکید بر لزوم افزایش ظرفیت تخلیه و بارگیری، توسعه زیرساخت‌های پسکرانه‌ای و ارتقای بهره‌وری بندر، بر این نکته صحنه گذاشته است که بندر کشور دیگر صرفاً محل تخلیه کالا نیستند، بلکه باید به‌هاب‌های لجستیکی و مراکز ارزش‌آفرینی اقتصادی تبدیل شوند.

هم‌اندیشی مدیران شیلات استان‌ها برای جمع‌بندی عملکرد ۹ ماهه در حوزه ارزی پروری
مدیران شیلات استان‌ها با حضور در سازمان، عملکرد ۹ ماهه و چالش‌های توسعه‌ای در حوزه ارزیان آب شیرین را بررسی کردند.

به گزارش اقتصادسرامد، ناصر کرمی‌راد از جمع‌بندی عملکرد ۹ ماهه شیلات ۳۳ استان کشور در حوزه ارزیان آب شیرین تا دوم دی‌ماه ۱۴۰۴ خبر داد. ناصر کرمی‌راد سرپرست دفتر ارزیان آب شیرین این سازمان گفت: برای نخستین بار مدیران شیلات استان‌ها با هدف شناسایی پتانسیل‌های توسعه‌ای، بررسی نحوه اجرای برنامه‌های تاب‌آور، چالش‌های موجود و ارائه راهکارهای کارشناسی در محل سازمان گرد هم آمدند. وی افزود: تاکنون نیمی از استان‌ها در این جلسات حضور یافته‌اند و موضوعاتی چون الگوی کشت، تاب‌آوری بسا توجه به شرایط اقلیمی، برنامه‌های توسعه‌ای و نیازمندی‌های سال ۱۴۰۵، تازاری آب و برق، چالش‌ها و ظرفیت‌ها مورد بررسی قرار گرفته است. وی ابراز امیدواری کرد که این همفکری‌ها به استحکام بیشتر برنامه‌های تولید در بخش شیلات منجر شود.

هم‌اندیشی برای ساماندهی صید مولدین ماهی سفید در مازندران

نشست مشترک مسئولان و بخش خصوصی مازندران برای ساماندهی صید مولدین ماهی سفید برگزار شد. به گزارش اقتصادسرامد، جلسه‌ای با حضور مدیرکل شیلات مازندران، معاونین و کارشناسان مرتبط و جمعی از فعالان بخش خصوصی استان مازندران برگزار شد که در آن روند واگذاری صید مولدین ماهی سفید از رودخانه‌های شیلاتی استان مورد بررسی قرار گرفت. در این نشست ظرفیت رودخانه‌های شیلاتی، ضوابط اجرایی و ملاحظات فنی و زیست‌محیطی بررسی شد و بر ضرورت مدیریت اصولی صید مولدین با هدف حفظ و بازسازی ذخایر این گونه ارزشمند تأکید گردید. همچنین نقش مشارکت بخش خصوصی در اجرای بهتر برنامه‌ها و راهکارهای افزایش هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی و بهره‌برداران استانی مطرح شد. این جلسه در چارچوب سیاست‌های مدیریت پایدار منابع آبی استان مازندران و با هدف استفاده بهینه از ظرفیت‌های رودخانه‌های شیلاتی برگزار شد.

فرصت‌ها و چالش‌ها پیش روی شبکه حمل‌ونقل

چند روز پیش از این بود که سعید رسولی، معاون وزیر راه و شهرسازی بر نقش راهبردی بندر ایران در کریدورهای بین‌المللی، به‌ویژه کریدور شمال-جنوب، تأکید کرد و از برنامه‌های گسترده برای جهش لجستیکی، تقویت پداخت غیرعامل و توسعه زیرساخت‌ها خبر داد. مدیرعامل سازمان بندر و دریانوردی در صحبت‌های خود با اشاره به موقعیت ژئوپلیتیکی منحصر به‌فرد ایران با بیش از ۵۸۰۰ کیلومتر نوار ساحلی و دسترسی به آب‌های آزاد، اعلام کرد که این موقعیت، کشور را به پل اتصال کشورهای مشترک‌المنافع و مسیر کریدور شمال-جنوب تبدیل کرده است.

«رسولی» همچنین تأکید کرد: «این جایگاه راهبردی می‌تواند بیشترین خدمت را به اقتصاد کشور ارائه دهد.» وی همچنین از توسعه زیرساخت‌های ریلی داخل بندر، به‌ویژه در چابهار، خبر داد که ایسن پروژه‌ها نه تنها ظرفیت تخلیه و بارگیری را افزایش می‌دهد، بلکه جایگاه ایران در کریدورهای بین‌المللی تقویت خواهد کرد.

معاون وزیر راه شهرسازی همچنین درخصوص چالش‌های دریای خزر، کاهش سطح آب را «زنگ خطر» برای بندر شمالی دانست و از برنامه‌ریزی برای طراحی بندر جدید و مقابله با این مسئله خبر داد. وی همچنین بر مسئولیت اجتماعی سازمان، مانند تسهیل ترافیک شهری منتهی به بندر و توسعه کریدور ساحلی مکران، تأکید کرد.

مدیرعامل سازمان بندر و دریانوردی کشور همچنین با اشاره به آمار مربوط به ترانزیت در کشور خاطر نشان کرد: سال گذشته عملکرد ترانزیت کشور بالغ بر ۲۰ میلیون تن بود که از رقم هدف‌گذاری‌شده در برنامه هفتم برای سال اول که ۱۶ میلیون تن هست، ۴ میلیون تن بیشتر بود. از این ۲۰ میلیون تن نزدیک به ۱۷ و نیم میلیون تن آن حمل‌ونقل جاده‌ای بوده و دو نیم میلیون تن ترانزیت ریلی که مجموعاً از این ۲۰ میلیون تن بالغ بر ۱۴ میلیون تن از طریق دریا ترانزیت شده است.

ترانزیت، در آمدزایی و اشتغال آفرینی
از منظر اقتصادی، تقویت نقش ایران در شبکه‌های

حمل‌ونقل منطقه‌ای می‌تواند تحول‌آفرین باشد. رشد ۴۴ درصدی ترانزیت بندری در سال جاری، علی‌رغم تحریم‌ها، نشان‌دهنده پتانسیل بالای این بخش است. هدف‌گذاری سازمان برای افزایش ظرفیت ترانزیت بندر به ۴۰ میلیون تن تا پایان برنامه هفتم، توسعه، به تمرکز بر احداث بندر جدید، بهره‌گیری از شبکه ریلی و جاده‌ای و جذب سرمایه خصوصی و دانش‌بنیان، پیگیری می‌شود.

توسعه ناوگان کشتیرانی نیز اولویت کلیدی است. خرید ۸ فروند شناور بزرگ برای دریای خزر و سفارش ساخت ۴ فروند شناور اقیانوس پیمای در جنوب، همراه با حمایت از ناوگان ملی (مانند کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران)، می‌تواند سهم ایران از حمل‌کالاهای داخلی و منطقه‌ای را افزایش دهد. این اقدامات نه تنها درآمد ارزی از ترانزیت را بالا می‌برد، بلکه اشتغال پایدار در صنایع دریایی، لجستیک و خدمات بندری را ایجاد می‌کند.

کریدور شمال-جنوب، به‌عنوان محور اصلی، با اتصال بندر جنوبی (مانند چابهار و بندرعباس) به بندر شمالی (انزلی، کاسپین و امیرآباد) و تکمیل خطوط ریلی، زمان و هزینه حمل را به‌طور قابل توجهی کاهش می‌دهد. این کریدور، ایران را به هاب لجستیکی اوراسیا تبدیل کرده و جایگزینی اقتصادی برای مسیرهای سنتی مانند کانال سوئز ارائه می‌دهد.

افزایش ظرفیت بندر به‌طور مستقیم بر کاهش هزینه تمام‌شده حمل‌ونقل، افزایش جذابیت مسیرهای ترانزیتی ایران و در نهایت رشد درآمد‌های ارزی اثر گذار است. در فضایی که کشورهای منطقه با سرمایه‌گذاری‌های سنگین در بندر خود به دنبال تغییر مسیر جریان تجارت جهانی هستند، هرگونه تعلل در توسعه بندر ایران می‌تواند به معنای واگذاری سهم بازار ترانزیت به رقیب باشد.

در کنار بندر، ناوگان کشتیرانی نقش تعیین‌کننده‌ای در تثبیت جایگاه ایران در شبکه‌های حمل‌ونقل منطقه‌ای ایفا می‌کند. به گفته مدیرعامل سازمان بندر و دریانوردی، نوسازی ناوگان، افزایش ظرفیت حمل دریایی و تقویت توان شرکت‌های کشتیرانی داخلی، از الزامات حضور پایدار ایران در بازار

«سرامد» گزارش می‌دهد؛

عزم جدی برای بهره‌برداری حداکثری از ظرفیت‌های دریایی کشور

رسولی: اراده سازمان بندر و دریانوردی بر تقویت کریدورهای تجاری و لجستیک ایران

حمل‌ونقل بین‌المللی است. نساوگان قدرتمند، علاوه بر کاهش وابستگی به خطوط خارجی، می‌تواند امنیت حمل کالا، تداوم صادرات و واردات و تاب‌آوری اقتصادی کشور در شرایط بحران را تضمین کند.

فرصت و تهدید کریدورها و حمل‌ونقل منطقه‌ای

تحولات اخیر در منطقه، از تقویت کریدورهای رقیب گرفته تا سرمایه‌گذاری گسترده کشورهای همسایه در زیرساخت‌های لجستیکی، نشان می‌دهد که رقابت بر سر مسیرهای ترانزیتی وارد مر حله‌ای جدی شده است. در چنین فضایی، تأکید مدیرعامل سازمان بندر و دریانوردی بر توسعه همزمان بندر و ناوگان، پیامی روشن دارد: بدون تکمیل زنجیره حمل‌ونقل دریایی، ریلی و جاده‌ای، ایران نمی‌تواند نقش محوری خود را در شبکه‌های حمل‌ونقل منطقه‌ای تثبیت کند.

تقویت نقش ایران در شبکه‌های حمل‌ونقل منطقه‌ای، بیش از هر چیز نیازمند نگاه اقتصادی و بلندمدت به توسعه بندر و ناوگان کشتیرانی است. اظهارات مدیرعامل سازمان بندر و دریانوردی نشان می‌دهد که این سازمان، بندر را به‌عنوان پیش‌رسان رشد اقتصادی و ناوگان را به‌منابه ابزار قدرت لجستیک کشور می‌بیند. اگر این رویکرد با تأمین سرمایه، مشارکت بخش خصوصی و هماهنگی میان دستگاه‌های مرتبط همراه شود، ایران می‌تواند از یک مسیر عبوری صرف، به بازیگری اثر گذار در تجارت و ترانزیت منطقه‌ای تبدیل شود؛ جایگاهی که نه تنها درآمدزا، بلکه راهبردی و امنیت‌ساز خواهد بود.

به باور کارشناسان، اظهارات مدیرعامل سازمان بندر نشان‌دهنده عزم جدی برای بهره‌برداری حداکثری از ظرفیت‌های دریایی است. با اجرای ایسن برنامه‌ها، ایران نه تنها نقش خود را در شبکه‌های منطقه‌ای تقویت می‌کند، بلکه به رشد اقتصادی پایدار، افزایش صادرات غیرنفتی و ایجاد هزاران شغل جدید دست خواهد یافت. این رویکرد، دریامحور بودن را از شعار به عمل تبدیل کرده و آینده‌ای روشن برای حمل‌ونقل منطقه‌ای ترسیم می‌کند.

دریچه

مدیرکل زمین‌شناسی جنوب کشور در دیدار با استاندار بوشهر:

طرح تحول زمین‌شناسی از بوشهر به مکران پیوسته اجرایی شود

مدیرکل زمین‌شناسی جنوب کشور از شروع برداشت‌ها و مطالعات زمین‌شناسی دریایی در بوشهر خبر داد و گفت: این طرح تا سواحل مکران پیش می‌رود.

به گزارش اقتصاد سرامد، مدیرکل این سازمان در جنوب (شیراز) گفت: این سازمان طرح تحول زمین‌شناسی دریایی را از سواحل بوشهر آغاز کرد و این برنامه در راستای سیاست‌های دریامحور برنامه هفتم پیشرفت، به‌صورت پیوسته تا سواحل مکران ادامه خواهد یافت.

علی نیک‌عهد، در دیدار با استاندار بوشهر بر رویکردهای علمی، فنی و داده‌محور تأکید کرد و گفت: برداشت‌ها و مطالعات زمین‌شناسی دریایی در آب‌های مرزی استان‌های ساحلی در دستور کار قرار گرفته است. وی محورهای همکاری سازمان با دستگاه‌های اجرایی بوشهر را پایش مخاطرات زمین‌شناختی، شناسایی چشمه‌های آب شیرین در سواحل و بهنه خلیج فارس، بررسی پتانسیل‌های معدنی ناشناخته، ارزیابی عناصر آب‌شیرین‌کن‌ها، مطالعه گنبد‌های نمکی برای معدن و گردشگری، فرآوری دولومیت و منیزیت و مشاوره سرمایه‌گذاری معدنی برشمرد.

نیک‌عهد افزود: بهره‌گیری از فناوری‌های نوین مانند سنجنش از دور و هوش مصنوعی (RS-AI) برای شناسایی دارایی‌های معدنی جدی‌تر شده و برنامه‌های آموزشی برای توانمندسازی نیروی انسانی نیز در حال اجراست. استاندار بوشهر نیز با تأکید بر نقش حاکمیتی سازمان، خواستار مبنا قرار دادن مطالعات زمین‌شناسی در تصمیم‌گیری‌های اجرایی و زیرساختی شد.

وی به‌روزرسانی داده‌های زمین‌شناسی استان، تکمیل بانک‌های اطلاعاتی و استفاده از ظرفیت‌های علمی سازمان را ضروری دانست و بر اجرای کامل تفاهم‌نامه موجود با توجه به مزیت‌های ساحلی بوشهر تأکید کرد.

با شما هستیم با تحلیل‌های دریایی اقتصاد سرامد

www.eghtesadsaramad.ir

تلفن: ۸۸۷۶۹۲۲۷ - ۰۲۱ همراه: ۰۹۱۹۸۵۴۳۹۹۶